

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewitz-ter 7. szám alatt

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

A kiadóhivatal vezetője:
Réthy László.

Mindig így volt,

hogy a hatalmasok nem akarták beengedni a kicsinyeket az ígért földjére. Jönni kellett mindig a forrongásnak, a harcnak, mely megújodást, elevenséget, fejlődést hozott a korhadat tespedtségbe. Évtizedek óta rosszul megy a mi sörünk. Más államokban, még a messze keleten is, óriási társadalmi átalakulások történtek. Ha más-kép nem ment, egy kis ágyudör-géssel és gyorstűzelő gépfegyver ropogtatásával. Mindenekben, az összeségen uralkodik: a „vér és az arany.” A kulturális fejlődés megnagyobbította az egyszerűbb emberek látószögét és a szépen élni akarás vágya ma már olyan igényeket vert a vérbe, az öntudatba, hogy azokat ki kell elégteleni mindenáron. Ehhez mód kell: az arany. Innen származik azután a társadalomtudósok ama ténymeg-állapítása, hogy minden történe- nek a gazdasági helyzet az alap oka. Ami gazdasági helyzetünk, ami társadalmi osztályozódásunk pedig a lehető legrosszabb. Összes törvényeinket az eddig uralko- dolt osztály javára hozták s más osztálybelieknek csak abban az eset- ben tettek concessiót, ha már ép- pen muszáj volt, mert különben a politikai életben nagyobb felfordul-ások következtek volna be. Azok, akik eddig uralkodtak ezen a tönk- renyomított és agyon közizagzo- tott országon, minden kis enged- ményt csak a legadázabb harc után tettek, mert féltették a hatal- mukat, a befolyasukat.

Az utolsó pillanatig, a végső lé- lekzetvédelig védik a sáncokat, ahonnan a befürmedőket vas- vesszővel verik vissza. Az egyen- lőség, a szabadság, a függetlenség még a papíron is csak fikció, nem- hogy a való-ágban ne volna az. A kicsiny, a mindenkitől megrug- dalt, a sorsától, a nincsetlenségtől össze-vissza pofozott emberek ma is ki vannak szolgáltatva a hatal- masabbak uralmának, hiába töröl- ték el a jobbságát. Igaz, hogy ma már a megvesszőztetés nem járja, de a testi fenyítéket felvál- totta a gazdasági és lelki megnyo- morítás, mely néha jobban fáj, ál- landóbban sajog, mint a botlás. Lassan-lassan egy fekete palástot akarnak ráborítani közéletünkre s kézzel-lábbal hadakoznak a jogki- terjesztés, a gazdasági, a művelő- dési fejlődés ellen azok, akik jól tudják azt, hogy mit veszítenek az- al, ha öntudatos, gazdag, mivel- milliók élnek a hármaskörben s négy folyó országában. Itt, ahol az ut porában milliók hevernek, ahol minden meg van a boldogul- lashoz, nem lehet megélni, mert a hivatottak nem mutatják meg az utat s akik megmutatják, azokat megrugdaltják, bizalmatlanságot

keltenek ellenük, megrágalmazzák, csak azért, hogy még maradjon tovább is sötét minden, ameddig csak lehet.

Több mint egy évtizede, hogy a parlament a mai összetételében nem tud sikeres munkát folytatni. Valahol baj van. Ezen a bajon se- gíteni kell. A jók, a fejlődés, a ha- ladás barátai már meg is találták az orvosszert. Új vért kell önteni, friss eszméket kell bevinni az arany- márványos országházba, ahol min- den rohad, bűzlök, erjed s ahon- nan terjedt s ahonnan áradt el ed- dig a politikai korrupció, a köz-életi tisztességtelenség fojtogató le- vegője. Csak hogy azok, akiknek van mit félni, azok, akik félnek a köznép, a polgárság megtolla- sodásától, akik félnek az önálló bank és vámterület gazdaság fej- lesztő hatásától, akik félnek az is- kolák államosításától, az általános műveltség terjedésétől, azok, akik ma is hamis érdemek s legtöbb részt érdemtelenség okán tízezer hold föld árnyékában húzódnak meg, kézzel-lábbal s ha kell, erő- szakkal dolgoznak az általános, egyenlő, titkos választójog ellen.

Most is erőszakkal akarják meg- gátolni a fejlődést. Képesek min- denre. Inkább megszámlálhatlanul dobálják a milliókat a telhetetlen kétféjű sas hadi gyomrába, de olyan intézmény! létesíteni nem en- gednek, mely a milliók megkere- sésére meg fogja adni a módot is; amikor jobb, helyesebb, a milliók s nem néhány tízezer ember javára hozhatnák törvényt.

Hihetőleg azonban ez a végső rugaszkodás. A harc áll s ha ta- lán elnyomnák is, az csak ideig- óráig tarthat, mert az a törvény állandó: a fejlődést, a haladást végleg elnyomni nem lehet. Sza- bad nekik is védekezniök, amíg tudnak, amíg a tulfeszített hur el nem szakad. Ha Tisza István, ez a szerencsétlen kezű, maradian söt- tét gróf, a népi jogok legelkesere- dettebb ellensége vállalja az erő- szak szerepét, az csak jót jelent- het. Az ő erőszakoskodása még fékezhetlenebbé, még erősebbé teszi a harcot s kétség sem lehet a felett, hogy a népakaratnak kell győzedelmeskedni a kiváltságosak jogtalan akarata felett, mivelhogy ez mindig is így volt.

Esperit János.

— Rendkívüli közgyűlés a város- nál. Makóváros képviselőtestületét Galambos Ignác dr. polgármester csütörtökön délelőtt 9 órára rend- kívül közgyűlésre hívta egybe. A rendkívüli közgyűlés tárgya a hely- hatósági állatorvos fizetésének ren- dezése.

Itt az erőszak.

Működnek a zsebkendő lovagok.

Óriási vihar a Házban.

A munkapárt vezetősége mára halasztotta Návay Lajos elnök le- mondó levelének előterjesztését. A munkapárt az elnöknökséggel egy- öntetűleg elhatározta, hogy a mai ülésen minden módon érvényt sze- rez akaratának és bemutatja Ná- vay Lajos lemondó levelét, hogy az elnökválasztását a holnap-i ülés napirendjére lehessen tűzni.

Beöthy Pál alelnök 10 óra 40 per- ckor nyitotta meg az ülést. Rögtön utána Benédek János a házszabá- lyokhoz jelentkezik.

Beöthy Pál alelnök: Még nem fe- joztem be az elnöki előterjesztést, addig nem adom meg. (Óriási za.)

— A házszabályokhoz! — kiáltotta a baloldal és nem hagyta szóhoz jut- ni az elnököt.

Beöthy elnök háromszor rendre- utasítja Justh Gyulát s végül java- solja a mentelmi bizottsághoz való utalását.

Az óriási zajban Kun Béla zárt ülést kérő ívet terjeszt az elnök elé, amelyet az elnök figyelembe sem véve, felolvastatja Návay Lajos elnök lemondó levelét. Az óriási zajban a levél tartalmát hallani sem lehet.

— Zárt ülést kérünk! — kiáltotta az ellenzék.

— A házszabályokhoz kérek szót! — kiáltotta az egész szélsőbal.

Az elnök közben rövid beszédet mondott, melyet az óriási zajban senki sem értett.

— Ez november 18! — kiáltotta Justh Gyula.

Lukács László miniszterelnök szó- lásra jelentkezik. A fülsiketítő lármá- ban perecekig áll anélkül, hogy szó- hoz jutna. A függetlenségiek a pado- kat verik. Végre szóhoz jutva kijel- entette, hogy az elnök lemondását sajnálattal veszi tudomásul.

— Nem hallottuk, hogy lemondott volna! — kiáltotta az ellenzék.

— Tessék elrendelni a zárt ülést!

— Én a házszabályokhoz kértem szót! — mondotta a miniszterelnök.

— A miniszterelnök azután beszél- jen! Tessék megtartani a házszabá- lyokat!

Az ülés ismét perecekig a zajba fult, anélkül, hogy a miniszterelnök szóhoz jutott volna.

A miniszterelnök akkor a gyorsírók elé állott s azoknak mondott valamit, amit a zajban senki sem értett.

Az elnök a zajban kétszer rendre- utasította Lovászy Mártont és Justh Gyulát.

A miniszterelnök azután leült, je- léül annak, hogy beszédét befejezte. A munkapárt óriási éljenzésbe tört.

Az elnök ekkor jelentette, hogy husznál több képviselő zárt ülést kér. A zárt ülést elrendelte és kiűrtette a karzatokat.

A zárt ülésen Lovászy Márton volt az első felszólaló. Kijelenti, hogy a tegnapi ülés jegyzőkönyvét nem hitelesítették, mert a jegyző úgy hadart, hogy semmit se lehetett megérteni.

Szmrecsányi György: Valaki in- tett, hogy álljanak fel, ez volt az egész szavazás!

Lovászy: A házszabályok úgy intézkednek, hogy nagy zajban hatá- rozni nem lehet, hanem fel kell füg- geszteni az ülést. Itt a legnagyobb zajban hoztak házhatározatot, ami nyílt házszabálysértést jelent.

Polónyi: Bihari duhajkodás volt az egész!

Pozsgay Miklós: A süketség nincs a házszabályokban!

Lovászy: A mai események még vérlázítóbbak a tegnapiaknál. Ha ez így megy, az ellenzék kénytelen lesz a legerősebb eszközökhöz nyulni.

Apponyi Atbert gróf: Szóvá teszi a tegnap és ma történeteket. Az al- elnök nyílt házszabálysértést köve- tett el, így elnökölni nem lehet, mert ezzel a nehéz helyzetet még súlyosabbá teszik.

Jankovich Béla alelnök azzal mentegeti magát, hogy az egész csak „félreértés” volt. Nem vette észre a jelentkezőket.

Egry Béla bizonyítja, hogy igenis a jegyzők tudomásul vették a jelen- tezőket.

Eitner Zsigmond szólalt fel ez- után.

Majd újra nyílt ülés következett, melyen Bakonyi Samu szólal fel s indítványozza, hogy 25 tagu küldöt- tséget menessen a Ház Návayhoz, hogy ez lemondásáról álljon el.

Bakonyi beszéde alatt a karzatról nyomtatott szocialista rüpatokat repítenek az ülésterembe.

Ezután Apponyi kért szót, de Beöthy elnök nem adta meg az engedelmet, a mi ellen Rakovszky és Holló is erőiesen tiltakoznak.

Szmrecsányi ezalatt odakiáltja a melléte álló Nemes Zsigmond kor- mánypartinak: disznóság, a mit esi- náltak.

— Most már nem arról van szó, hogy ki milyen párthoz tartozik és Justhék milyen választói jogot akar- nak. Itt az a kérdés, hogy meg kell védelmezni a házszabályokat, a me- lyek egyaránt biztosítják minden képviselő jogát. És én kimondom, hogy ha ez így megy tovább, lelő- vöm az elnököt, a ki felrugja a ház- szabályokat.

Erre Ertsi, Farkas és más munkapártiak Szmeccsányinak akarnak rohanni, de Zboray és mások lefogják a bihari gárda és szilaj legényeit.

Közben Vojnics Sándor gróf Justh felé tart, mintha inzultálni akarná. Justh erre zsebébe kap, boxert vesz elő s rákiált Vojnicsra: — Ha az ur csak egy ujjal is hozzám nyúl, leütöm, mint egy kutyát.

Ezután a nagy tumultus miatt felfüggesztik az ülést. Szünet alatt a kormány tagjai tanácskoznak.

Szünet után elnök indítványozza, hogy a hlnapi ülésre az elnökválasztást tűzzék ki.

Apponyi titakozik ez ellen, mert míg a régi elnök lemondása fölött nem határoz a ház, addig nem lehet új elnököt választani. Ugyanily értelemezen szól Egri Béla.

Lukács miniszterelnök helyesli az elnök indítványát, mire a többség azt óriási zajban elfogadja.

A folyosón rendkívül izgatott a hangulat. Polónyi Géza magából kikeelve ordítja:

— Elmondtam a zárt ülésben azt is, hogy itt nem lehet vitakozni, mert ez nem parlament, ez egy pénzen össze vásárolt többség, amely most vakmerő és elszánt.

Vámos Antal odamegy Polónyihoz s kéri, hogy ne általánosítson így, mire Polónyi ezt mondja:

— Kedves pajtás, megfizetett banda ez az egész többség. Amelyik közületek elem mer állni és becsület s avára kijelenti, hogy az ő mandátumát nem pénzen vásárolták meg, attól bocsánatot fogok kérni. De ilyen közületek egy sincsen.

A képviselőházból ezután heves vitakozások közt távoztak a képviselők, mindenik azzal a gondolattal, hogy óriási jelentőségű események előtt állunk.

A magyar nyelv terjesztése.

Német ajku gyermekek nyaralása Makón.

A torontálmegyei magyar köznevelődési egyesület a folyó évben is július és augusztus hónapokra németajku gyermekeket óhajt a magyar nyelv elsajátítása végett Makóra kitelepíteni.

Felkérem tehát azon tisztelt szülőket, kik havi 30 koronáért ilyen iskolás gyermekeket elfogadni akarnak, ezen szándékukat nálam, *folyó év június 1-ig* Deák Ferenc-utcai állami iskola igazgatói irodámban naponta délelőtt 10—12-ig sziveskedjenek bejelenteni.

Egyben tudatom a t. szülőkkal azt is, hogy ezzel kapcsolatosan német és magyar gyermekek részére tanfolyamot tart az iskola, melynek célja, hogy ezen vegyes ajku gyermekek együttes társalgása, olvasói, írói gyakorlása által nyelvismerteiket egymástól elsajátíthassák. Ezen gyermekek szintén előjegyezhetők, mely alkalommal július és augusztus havára összesen 4 korona előre befizetendő.

Makó, 1912 évi május hó 21-én.
Tókos Izsák,
áll. isk. igazgató.

Házelandás.

A Vásárhelyi-utca 7. ujszám alatti sarokházam, szabadkézből örökáron eladó. Értekezni lehet bármikor a lakásomon.

Kövecs Antal, építész.

A „Tanítónő.”

Hogy készül a színházi műsor.

Hát bizony nagyon csálódik, a ki azt hiszi, hogy színházi műsört összeállítani valami nagyon könnyű dolog. Hogy mit adjanak elő a színházban holnap, holnapután, meg azután, négy héten, hat héten, meg még több időn keresztül minden este: sok gondot okoz a színház művezetőségének, első sorban természetesen az erkölcsi sikerekért felelős, de meg az anyagiak tekintetében sem érdektelen igazgatónak.

Számolni kell e tekintetben sok-sok körülménnyel. A közönség szeszélyes ízlésével, a darabok beállíthatóságának kérdésével, a művészeknek is sokszor respektálható igényeivel.

Természetesen, a közönség kívánsága a legszigorubb szabály. A mit a közönség akar, a mit ez óhajt, azt a direktorok legelső sorban teljesítik.

Csak hogy ezt az akaratot, ezt az óhajt nehezt kitudni úgy, hogy a direktor ne tévedjen. Mert lehet, hogy erős óhajok hallatszanak teszem azt egy operette előadás iránt, viszont a másik hang ugyanilyen erősen valamelyik tragédiát óhajtja. Már most aztán ki találja azt ki, hogy melyik az illetékesebb hang arra nézve, hogy a közönség óhajaként legyen tekinthető.

Annál noheztobb azt megtudni, mert az óhajok csak úgy összevissza hangzanak el, a nélkül, hogy valami határozottságot bármily irányba is lehetne abból megállapítani.

Thury Elemér színházigazgató e részben is különös kegyeltje Thaliának. Az igaz, hogy az ő érdeme, hogy még a műsor összeállításában is igyekszik a közönség nyílt állásfoglalásával segítségére lenni. Azért, mert az ő nagy művészte annyira átfogta már e város színházlátogató közönségét, hogy éppen az ő művészetében való gyönyörködni vágyás készíti hangos óhajra a közönséget.

Annak az ötletéből írjuk ezeket, mert ma is Thury egy rózsaszínű, illatos levélket kapott, a melyben színházba járó, lelkes művészpártoló lányok kérve-kérk a direktor bocsát, hogy tűzze műsorra a „Tanítónő” és abban játssa el maga Thury „Ifj. Nagy István” szerepét.

A levél különben szóról-szóra így szól:

Kedves Igazgató!

Kérem ne dobja el ezt a levelet és ne is mosolygjon rajta (ám ha jól esik tessék) hanem olvassa egész nyugodtan végig és teljesítse a kérésünket. Kérjük szépen játssa el a „Tanítónő”-ben ifj. Nagy Istvánt. Ugyan tegye meg! Az egész városban senki sem méltányolja talán úgy kedves igazgató ur a játékát, mint mi (pedig evvel nagyot mondtunk,) szerezz meg nekünk ezt az igazán nagy örömet és élvezetet. Ha kérésünket nem teljesíti, úgy mi magát a legirigyebb embernek fogjuk tartani — mert borzasztó irigység kellene ahhoz, hogy egy ember olyan élvezettől fosszon meg valakit, a mi neki igazán semmibe nem kerül, mert hisz annak a teljesítése önönmagának is élvezet, — mert reméljük, csak élvezze a játékát!?) De nem úgy ám mint nekünk. — Kérésünk teljesítését ismerve a maga udvariasságát — bizonyosra vesszük, maradunk, magát sokszor és szívesen üdvözölve a kérelmezők.

Imádkozzunk, megsegít az Isten?
Böske és Irma.

Eddig a levél. Böske és Irma pedig jól ismerik Thuryt kedves és udvarias az uri direktorunk. A „Tanítónő” legközelebb színre kerül és abban az ifj. Nagy István szerepét Thury Elemér játssa.

Türhetetlen por.

Miért nem locsol a város?

Még kezdetét sem vette a nyár már is olyan por van nálunk, ha egy napig nem esik az eső, hogy alig lehet az utcán járni.

Az azonban, hogy a portól alig lehet járni a város forgalmasabb utcáin különösen pedig a főtéren, még talán nem képeznék a legnagyobb bajt.

Nagyobb baj ennél az, hogy a por az emberi egészség legveszedelmesebb megromtója. Ma már minden ember tudja, hogy a por telve van a veszedelmes kórok bacillusaival, főleg pedig a tüdővész ragályos bacillusaival. Mind ennek dacára sem az egyes ember k sen a hatóságok ellene kellően nem védekeznek.

Olyan indolens és hanyag város e téren alig van több széles Magyarországon, mint Makó városa. Itt általában igen keveset törődik a hatóság a köztisztasági intézkedésekkel, melyek a polgárok egészségének biztosítékát képezik.

Azzal, hogy a tuberkulózis évenként az emberek ezreit követeli áldozatul Magyarországon, nálunk vajmi keveset törődnek. A por révén mintegy hatósági hozzájárulással aratja diadalát a veszedelmes kór.

A helyett, hogy Makó városa a por ellen valamit tenne, mint azt már többször megirtuk és helytelenítettük, még felkavartatja délben a szegényemház ápoljjaival az utcák és terek porát.

Ez már magában veve is olyan eset, mit kellően elítélni nem lehet. Még nagyobb baj ennél, hogy a város nem locsoltat. Pedig a porral együtt szálló bacillustól csakis locsolással lehet segíteni.

Tazadhatatlan, hogy már az idén is láttuk egyszer a város locsoló lajját, de akkor még por sem volt olyan, mint most és véletlenül esett is az eső.

Nálunk a város azt a szokási követi, hogy nyáron, mikor nagy meleg van, egyszer-kétszer fellecsolják a főteret. Ezt pedig korántsem a por csökkentésére teszi a hatóság, mint inkább a hőség mérséklésére.

Ez nem jól van így. A nyári meleg nem a legkellemesebb ugyan, de az emberi egészségre károsnak nem mondható. Ellenben a por aláássa az ember egészségét, még sem tesz eleget a hatóság e tekintetben eleget kötelességének.

Itt nálunk Makón annyi az ártézi kut és oly nagy a vízpazarlás hogy naponta kétszer is lehetne locsoltatni. Minthogy a hatóságnak elsőrendű kötelessége a polgárok egészsége fölött örködni, azért azt a szerény kérdést vagyunk bátrak megkoczkáztatni vajjon szándékozik-e ez évben eme nagyon fontos kötelességének megfelelni?

Értesítés.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy szerdán reggeltől délig (a Burunkai-féle volt kávécsarnok helyiségében) mindennemű tollakat a legmagasabb árakban megveszek. Elne mulassa senki ezen jó alkalmat. Rosner Gyula, kiskunfélegyházi tollkereskedő.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Május 22. Szerd. Római kath. Julia sz. Gör. kath. Május 8 János ev. — Nap két 4 óra 18 perckor, nyugszik 7 óra 36 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Meleg idő várható, sok helyütt zivataros esőkkel. Sörgönyprognózis: Meleg, elvív csapadék, zivatarok. Déli hőmérséklet: 19.9 Celsius.

— A szegedi ügyvédszakosztály gyűlése. Az országos ügyvédszövetség szegedi osztálya az ügyvédi kamarában május 25-én, e hét szombatján déltán 5 órakor az ügyvédi kamarana tanácskozó termében osztálygyűlést tart. A gyűlés sorrendje a következő: 1. Elnöki jelentés. 2. Elnök- és titkárválasztás. 3. Az országos ügyvédi rendtartásról szóló törvényjavaslat tárgyalása. 4. Az ügyvédi díjszakás tárgyalása. 5. Indítványok. E szakosztályhoz tartoznak a makói ügyvédek is s a 25-iki gyűlésre — mint értesülünk innen is többen átmennek Szegedre.

— Téglát kérnek a várostól. Az újvárosi római katolikus templom építési vállalkozója, Bácszky Mihály, ma beadványt intézett a városhoz, amelyben azt kéri, hogy tegyen ajánlatot a város, hogy 45000 téglát mennyiért volna hajlandó szállítani.

— Befolyt közpénzek. Nagy Antal fogyasztási ügyvezető, a különféle fogyasztási adók címén, a legutóbbi tíz nap alatt befolyt 4166 korona 30 fillért a városi közpénztárba befizetett.

— Birtokváltozások. Kristó József és neje Szikora Erzsébet megvette Varga István és neje Hári Rozália ingói szőlőföldjét 1600 kor., Czene István megvette Bajusz Sándor József és neje Hadár Teréz ingói szőlőföldjét 340 kor., Kevrecsán István és neje Patkós Rozália megvette Rác Sándor honvédi házát 1400 kor. vételárban. özv. Török Pálné Horváth Julianna átruházta az igácsi és margittai szántóföldjeit Török Rozália, József Mihály, Pál és Antal gyermekeire, özv. Mándoki Istvánné Nagy Julianna átruházta az ingói szőlőföldjét Erdei Miklós és neje Csikos Piroskára, az ő-kortyogói szőlőföldjét Nagy Ferencre, továbbá özv. Erdei Istvánné Imolya Lidia átruházta a 3349. népsorszámu házát Erdei István és neje Varga Viktoria

— Mire nem jó az ártézi kut. Érdekes látványnak voltunk tanúi ma délben, az Uri-utcaán. Dél van. A gyerekek jönnek haza az iskolából, a tanítóiktól tanult szép rendben. Az ártézi kutból folyton ömlő vízben egy pár vadkacsa uszkál 8 kis apró tarka fiókájával. A gyerekek meglátva az apró vadkacsákat: fölhomlik a szép rend s uccu neki az árok vízében uszkáló, bukdácsoló kis kacsaáknak. S a vége az lesz, hogy a kis kacsaáknak részint a nagy fűben részint a lefolyó vízben elmenekültek, a gyerekek pedig a kacsa utáni vadászatban idő előtti friss fürdőt vettek.

x Mai számunkban a Jenei Székely Lajos gyógyszerész ur hirdetésében közzétett *Kochilin* szőlőmoly és féregirtó anyagra itt is fölhevük olvasóink, különösen a gazdaközönség figyelmét. A Kochilint a kecskeméti híres kertészetben a múlt évben már rendkívül sikerrel használták, úgy a szőlő, mint a gyümölcsfáknál.

x Olvasóink figyelmét ezuton is fölhevük a *Wertzberger* Fanny mell-fűző hirdetésére.

Biztosítom

hogy nem bánja meg
ha finom 14 karátos
arany ékszer, zseb-
és modern hárfa ütő
ingaórákat akar venni,
vagy javíttatni ha
bizalommal felkeresi

Vidor Manó

műorás és ékszerész üzletét
MAKÓN, Főtér. Az Otthon-
kávéház mellett.

Gazdák figyelmébe!

537 Van szerencsém a t. gazdaközön-
ség b. figyelmét felhívni, hogy Ma-
kón Vásárhelyi-u. 15. sz. házukban

mütrágya kereskedést

nyitottam. Megrendeléseket eszkö-
zölni lehet. - A gazdaközön-
ség b. pártfo-
gását kéri

DIÓS IMRE.

Földeladás.

Makótól 15 kilométernyire Pusztá-
keresztúr mellett

253 hold prima föld

eladó 5 holdas parcellákban, a leg-
kedvezőbb fizetési feltételek mel-
lett. Hagyma- és heretermelésre
kiválóan alkalmas. - Ugyancsak
ehez közel egy 30 és egy 20 kat.
holdnyi terület is eladó. Ez utóbbin
korlátlan italmérési jog is van.
511 Felvilágosítást ad

Dr. Stentzky József,
ügyvéd.

Megérkezett!

2600 méter tiszta gyapju
férfi ruha szövet,
valamint nagy mennyiségű

női ruha szövet,
melyek mesés olcsó áráért

416 szerezhetők be az

Alkalmi áruházban.

Kossuth szoborral szemben.

Névjegyeket, báli meghívókat

a legmodernebb kivitel-
ben és a legolcsóbb ára-
kon készít a Makói Füg-
getlen Ujság nyomdája.

Teljes szikvizgyári berendezéseket

szivizgépeet, és az összes hoz-
závalókat legjobb
szifonoat min. szállítan ak.

Dr. Wágner és Társai

Egyesült Gyárak Részvénytársaság
Budapest, IX. Tinódy-utca 3. sz.
Legnagyobb gyár e szakmában.

Tessék l. sz. árjegyzékünket kérni és ismertetést
egyéb gyártási ágazatainkról.

Kiadó lakás.

Hajnal utcai házamnál egy
két szobából és előszobából
álló, különlevő butorozott ud-
vari lakás bérbe kiadó és bár-
mikor elfoglalható.

Dr. Kiss Pál.

Gyomorhaj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű háziszser

(elix. fum off.) néhány napi használat
után teljesen megszünteti az étvágy-
talanságot, a hányingert, gyomoride-
gességet az oly gyakori gyomorrá-
gást, hasmenést és egyéb gyomorhá-
jást. Hirtelen rosszullet és utazásoknál
nélkülözhetetlen háziszser. Makón kap-
ható:

SÁNDOR ZSIGMOND

gyógyszer-
tárában.
Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2
korona. - Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél
kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak ak-
kor valódi, ha a dugón és kupakon
eli x.inmar ffo védjegy rajta van.

Eladó szélmalom.

Torontálmegye, Valkány köz-
ségében egy jó forgalmu, jó
karban **szélmalom** szabad-
levő kézből,
Értekezhetni tulajdo-
nossal a helyszínen.
530.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A.

Készülnek :

Rovatos ivék,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi
nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám : 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja
az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen
megfelelően villanyerőre berendezett müintéze-
tét, mely a modern technika vívmányai sze-
rint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig
mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek :

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hirlapok,
Doktori
értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfedek.

Telefon-szám : 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett müintézetében Makón.

Tubarózsa-krém és kenőcs

az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növeését legjobban elősegíti!

1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér.

— Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. —

Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fillér.

Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kochillia szőlőmoly és gyümölcs féreg

irtó anyag, egyszeri permetezés-sel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja!

Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő be-permetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS

gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszer-tárában

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Telefon-szám: 127. Telefon-szám: 127.

NŐI FELÜLTŐK ORIÁSI VÁLASZTEKBAN!

Legujabb őszi- és téli ujdonságokban;

színes angol áruból, posztból, bársonyból és selyem-plüssből

o o Bébé- és leányköpenyek, felültő különlegességek. o o

Mértékszerű rendelések elsőrangú munkásokkal saját

műhelyünkben a leg gondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek!

Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék

Keresztelő párnák

fejkötők és himzet,

piqe paplanok.

Női bluzok a legizlésebb kivitelben.

)(1) Szörmeárúk, boák, muffok a legegyszerűbből a legfinomabb kivittel. Legujabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások a legujabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa Makó. Fűtér, (az Otthonkávéház mellett)

Uj férfi szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel tudatni a helyi és vidéki uri közönséggel, hogy a Csala-féle házban (Püspökház mellett)

uri- és magyarszabó üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legujabb divatu

angol, francia, brüni és hazai szöveteket.

A legujabb, legdivatosabb szabás szerint készítek minden uri- és magyar ruhát. — Együttal előre is biztosítom a nagyérdemű uri közönséget, hogy úgy szabászatommal, mint legjobb minőségű szövetimmal s üzletemből kikerült ruháimmal, legfőbb törekvésem lesz, hogy a mélyen tisztelt közönség minden tekintetben meglegyen elégedve. — A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Kecskeméti Mihály

férfi-szabó Makón. Kossuth-utca, (Csala-féle ház.)

Asszonyom! A „Menyasszony“-hoz címzett

o rőfös- és divatáru üzletbe o vásárolja be szükségleteit, Dessewffy-tér püspökkerttel szemben: hol arra a kellemes tapasztalatra fog jönni, hogy az eddig vásárolt áraknál sokkal olcsóbban vesz. Így tehát mindenki saját érdekében cselekszik, mielőtt vásárol, elsősorban az olcsóságáról elősmert cég áru-raktárát tekintse meg, hol mindennemű rőfös- és divatáru cikkek dus választékban a legujabb kivitelben megérkeztek.

Husvétii és tavaszi ujdonságok!

Szolid és pontos kiszolgálás!

Értesítés!

A mai naptól kezdve

eredeti gyári töltésű I. rendű

kőbányai

palack söröket

italmérőknek és kereskedőknek

naponta üzletükhöz kiszállítok.

Kőbányai Polgári Sörfözde R.-T.

főraktárosa:

Iritz Sámuel özv. cég.

Rendkívüli kedvezmény

a MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG tisztelt olvasóinak!

A magyar asszonyok régi, népszerű és kedves közlönye, a „HAZTARTÁS“ kiadóhivatalával, nagy anyagi áldozatok árán sikerült olyan egyezsége, hogy lapunk

olvasóinak félévi 6 kor. előfizetési ár helyett 5. kor.-ért

egész évi 12 kor. előfizetési ár helyett 10. K.-ért szállítja

a „HAZTARTÁS“ kiadó- **HAZTARTÁS** mindent fel-

hivatala a lapot. A **HAZTARTÁS** ölel, ami a

gazdasszonyt érdekel, Divat, Kézimunka, Hasznos tudnivalók, Ker-

teszet, Szépség, Egészség, Falusi major, Rejtvény, Humor stb. stb.

rovatai megfigyelésre méltó tanácsokkal szolgál, Konyha rovata pedig rendkívül sok kipróbált ételreceptet tartalmaz. A Kürthy

Emilné megjelenő kiváló gonddal szerkesztett folyóirat havonta

háromszor jelenik meg. Az előfizetési pénzek a HAZTARTÁS ki-

adóhivatalának Budapest, VI., Eötvös-utca 36. sz. a. küldendők, de a

postautvány szelvényén hivatkozni kell e hirdetésben foglalt

kedvezményre. — Ingyen mutatványzámmal bárkinek kívánatra

szívesen szolgál a „HAZTARTÁS“ kiadóhivatala.

A gazdaközönség figyelmébe!

Értesitem a tisztelt gazdaközönséget, hogy a világhírű eredeti **Cormick**-féle kévekötös aratógépek állandóan raktáron vannak és ezeket, valamint az eredeti **Standard** védjegyű **Manilla-zsineget**, **Fűkaszálogépeket**, **lógereblyéket**, **tárcás boronákat**, négyzetben ültető **Kukorica-vetőgépeket** és eredeti

Sack Rudolf-féle

bekötött zsák védjegyű tüköracél ekéket a legolcsóbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Glück Samu gépraktáros.

Tavaszi ujdonságok!

Női- és leánykabátok. Lüsztler köpenyek. Izléses női kosztümök már 30 koronától feljebb. Legdivatosabb női aljak. Csipke-, selyem-, batiszt- és szövet bluzok.

Szövet- és mosható pongyolák 7 koronától feljebb. Tartós és olcsó női fehérneműek. Fűzővédők. Női sapkák. Gyermekekruhák. Gyász bluzok és aljak állandó nagyraktára

KIRÁLY LAJOS

NŐI DIVATÁRUHÁZA M A K Ó N.
(Főtér.)

SÁNDOR ZSIGMOND

»Isteni gondviselés« gyógyszertára

M A K Ó N, Szegedi-utca.

„Sándor-féle Ibolya-crém.” Főülmulthatatlan szer az arc és kéz ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szépé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Eltávolítja az arcról mindennemű pattanást, bőratkát, szeplőt, májfoltot és a bőrnek fehér és üde színt kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-szappan.” Teljesen lugmentes, semminemű maró anyagot nem tartalmaz és kitűnő illatu. Az Ibolya-crém hatását tetemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-pouder.” A legjobb és legártalmatlanabb ápoló szer. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-mosdó víz.” Ára: 1 kor.

„Sándor-féle szájviz.” Meggátolja a fogak lazulását és fogkő képződést, üdítőleg hat a szájizre, eltávolítja az étel és az odvas fogak által okozott szájszagot. Ára: kis üveg 80 fill., nagyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz.” Kitűnő összetételénél fogva megszünteti a korpaképződést, hajhullást, megóvja a hajat mindenféle betegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere különlegességeket, különböző gyógyborokat, az összes kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin” poloskairtó, nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill., hozzávaló fecskendő 40 fill.

Iparosok és polgárok

kellemes családi szórakozó helye a Szegedi utcai

RÁKÓCZI-VENDEGLŐ,

mert ott kitűnő jó

tekeasztal és új tekepálya van.

Szép tiszta árnyas kerthelyiség villanyvilágítással

Kitűnő homoki ó- és új rizling borok. Friss kőbányai sör van minden ünnep és vasárnap csapolva. — Olcsó és pontos kiszolgálásról biztosítva. — Társas vacsorák külön is megrendelhetők.

B. pártfogást kér, tisztelettel

Palcsó Ferenc, vendéglős.

Értesítés!

505

Tisztelettel értesitem Makóváros és vidéke hölgyközönségét, hogy

mellfüző műtermemet

folyó évi augusztus hó 1-éig ideiglenesen a Dégi-féle házba helyeztem át, **Kertész Aladár** butorraktára mellé. Együttal van szerencsém tudatni, hogy már megérkeztek

a párisi eredeti selyem- és tricó modellek.

Tennis-, korzó- és leányka fűzők, angol melltartók. Higienikus és legujabb ortopéd-védőfűzőket, haskötőket orvosi rendeletre készítek. — Vidékre szívesen kiküldöm mintaválasztékaimat az eredeti modellekből rendelésre, fazon próbálásra és vásárlásra. — Mindennemű tisztítást, javítást a legolcsóbban és legjobban készítek.

A mélyen tisztelt hölgyközönség kegyes pártfogását továbbra is kérve maradok — kiváló tisztelettel

WERTZBERGER FANNY,

mellfüző készítő Makó, (főtér.) Dégi F. bádogos mester házában.

o o o Drótkerítések és köszörű kövek. o o o

Kolozsy Károly vas- és fűszer-üzletében o

a világhírű

„Hercules“ kerékpárok

szabadon futó, contra fékes, (biztonsági fék) Omega-gummi-Permetezők kiviteli szélkázánál stb. stb. o o o

Saját érdeke mindenkinek, hogy ott vásároljon, ahol mindent kap. E cégnél előnyösen vásárolhat, azt igazolja egy próbavásárlás.

Ponyvák, zsákok és lópokrócok.

Egy fiut tanulónak mielőbb felveszek.

o o Festékek-, firneisz-, kékkő- és raffia. o o

Valódi Szánó-féle antimicocin szivarka hűvelő raktára.

Tűzhely- és kellekék, rudvrs-, sodronyszeg.